V. 4. 9; oft. in comp.; [°]गता See below; त्रियमत्यन्त-विद्धप्तदर्शनम् Ku. 4. 2. For ever lost to view; R. 14. 39. -3 Absolutely, perfectly, completely. -अपह्नचः A flat, categorical or total denial; a denial nipping the accusation in the bud (P. वार्तिक III. 2. 115.). -अभावः absolute or complete nonexistence, absolute non-entity, a thing which does not exist at any one of the three periods of time, or does not exist for all time; तैकालिकसंसर्गावच्छिन्नप्रतियोगिकः (This is considered to be निस्य or eternal and different from the other kinds of अभाव). - ग a. going or walking too much or too fast. -गत a. gone or departed forever, gone never to return; कथमत्यन्तगती न मां देहे: R. 8. 56. 2. always applicable, perfectly intimate or pertinent. -गति f. 1 sense of 'completely'; अनत्यन्तगती कात् P. V. 4. 4. completion, accomplishment. -गामिन a. 1 going or walking very much, going too fast or quickly. -2 excessive, much. -निवृत्तिः f. complete disappearance, absolute cessation. -बासिन m. [वस्-णिनि] one who constantly stays with his preceptor, as a student. -सहचरित a. going together invariably (P. वार्तिक VIII.1. 15.) संयोगः 1 close proximity, uninterrupted continuity; कालाध्वनोरत्यन्तसंयोगे P. II. 1, 29. -2 Inseparable co-existence. -संपर्कः excessive sexual intercourse. -सुकुमार a. very tender. (-T:) a kind of grain.

अत्यन्ताय adv. For good, totally; तत्र अलन्ताय खार्थः परित्यक्तो भवति। SB. on MS. 6. 1. 22.

अत्यन्तिक a. [अल्पन्तं गच्छति; अल्पन्त-ठन्] 1 Going too much or too fast. -2 Very near. -3 Not near, distant. -कम् [अतिशियतम् अन्तिकं नैकट्यम्] 1 Close proximity, immediate neighbourhood or being in close proximity. -2 [अतिकान्तम् अन्तिकम्] Great distance.

अत्यन्तीन a. [अत्यन्तं गामी अत्यन्तीनः, भृशं गन्ता; अत्यन्त-ख P. V. 2. 11.] 1 Going or walking too much, going too fast (अत्यन्तगमनशील); लक्ष्मी परम्परीणां त्वमत्यन्तीनत्वमुत्रय Bk. -2 the state of lasting for a long time. पानशौण्डः श्रियं नेता नात्यन्तीनत्वमुन्मनाः Bk. 5. 10.

अत्यम्ल a. [अतिशयितोऽम्लो रसः फलपत्रादौ यस्य] Very acid or sour. -म्लः N. of a tree, Spondias Mangifera. (Mar. अंबाडा). -म्ला, पर्णी A species of citron (वनबीजपूर),

अत्यय, अत्ययिक &c. See under अती.

अत्यर्थ a. [अतिकान्तः अर्थम् अनुरूपखरूपम्] Beyond the proper worth or measure, excessive, very great, intense, exorbitant; तापात् M. 2. 12. — र्थम् adv. Very much, exceedingly, excessively; अत्यर्थ परदास्यमेत्य निपुणं नीतो मनो दीयते Mu. 2. 5; प्रियो हि ज्ञानिनोत्यर्थमहं स च मम प्रियः Bg. 7. 17; oft. in comp.; वेदनः A type of the elephant having extreme sensibility; प्राजनाङ्करारण्डेभ्यो दूरादुद्विजते हि यः । स्पृष्टो वा व्यथतेऽत्यर्थ स गजोऽत्यर्थवेदनः ॥ Mātaṅga L. 8. 19. लंपोडितः Ś. 7. 11. excessively pinched; कुद्ध, तृषित &c.

अत्याचि a. Ved. Passing over or through the sieve or strainer (epithet of Soma.).

अत्यिष्टिः f. [अतिकान्ता अष्टिं षोडशाक्षरपादां वृत्तिम् एका-क्षराधिक्यात्] A metre of 4 lines, each containing 17 syllables.

अत्यस्त a. (p. p. अति + अस् 4. p.) cast, tossed, thrown over or beyond (P. II. 1.24, तरङ्गात्यस्तः –काशिका).

अत्यह्न a. [अतिकान्तमहः] Exceeding a day in duration.

अत्याकारः [अतिशयितः आकारः तिरस्कारः] 1 Contempt, blame, censure; गोजचरणाच्छाघात्याकारतद्वेतेषु P. V. 1. 134. –2 Bigness of person, a very large body.

अत्याक्रम् = आक्रम् q. v.

अत्याचार a. [आचारमितिकान्तः] Deviating from established usages or customs, negligent. —रः Performance of works not sanctioned by usage (अनुचिताचरणम्); irreligious conduct.

अत्यादित्य a. Surpassing the (lustre of the) sun; अत्यादित्यं दुतवहमुखे संमृतं तद्धि तेजः Me. 43.

अत्यानन्दा a. Morbid indifference to the pleasures of sexual union.

अत्याधानम् 1 Laying on, imposition. -2 Transgression. -3 Violation of आधान, not keeping the sacred fire.

अत्याय a. [इ or अय्–घज्] 1 Transgressing. -2 Past going time. -य: 1 Transgression, violation. -2 Excess. P III. 1. 141. -3 Great gain or profit (अतिशयितो लाभः).

अत्यायु n. [अति–आ–या–कु] A kind of sacrificial vessel.

अत्यारूढ a. Grown to excess; °ढो हि नारीणामकालज्ञो मनो-भवः R. 12. 33. -ढम्, ढिः f. A very high position, great elevation or rise; अत्यारूढिं भविति महतामप्यपश्चेशनिष्ठा S. 4. v. 1.; अत्यारूढं रिपोः सोढं चन्दनेनेव भोगिनः R. 10. 42.

अत्यालः [अतिशयेन समन्तात् अलति पर्याप्रोतिः; अति-आ-अल् -अच्] N. of a plant रक्तचित्रक Plumbago Rosea.

अत्याश्रमः Samnyāsa, Renunciation. (- श्रमिन्) Samnyāsa. (Sveta. Up. 6. 21.)

अत्यासः [अति-अस्-घञ्] Allowing to pass, only in acc. sing. as णमुल्; इषहात्यासं or इषहमत्यासं गाः पाययति P. III 4.57 after an interval of 2 days (अद्य पायित्वा इषहमतिकम्य पुनः पाययित).

अत्याहारयमाण a. Making exactions from. लोभादैल-श्रातुर्वर्ण्यमत्याहारयमाणः (विननाश) Kau. A. 1.